سر تولید از رونق بورس بی‌کلاه مانده است؟

فرزانه شهامت
f.shahamat@shahraranews.ir

یک قناد را تصور کنید که می‌خواهد کیک بزرگی بپزد اما پول کافی ندارد. او تصمیم می‌گیرد پول لازم برای این کار را با پیش‌فروش کیک فراهم کند. رسیدهایی تهیه می‌کند و مردم با مراجعه به صندوق قنادی، آن‌ها را می‌خرند تا بعد از آماده شدن کیک، سهمشان را دریافت کنند. اگر قرار باشد کیک توسط یک قناد معروف پخته شود، مردم برای تهیه کیک سر و دست می‌شکنند اما از آنجایی تکه‌های کیک محدود است مردم حاضر می‌شوند برای داشتن آن پول بیشتری بدهند و سراغ کسانی می‌روند که رسید دارند. در چنین شرایطی شکل گرفتن بازار دلالی و ایجاد یک قیمت بازاری کاذب برای رسیدهای کیک، اصلا دور از انتظار نیست؛ قیمت‌هایی که نه چیزی عاید قناد می‌کند و نه روی تولید کیک تأثیر دارد. جملاتی که خواندید بخش‌هایی از یک پویانمایی است که در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود و محتوای آن، نقد عملکرد بازار سرمایه است. قناد هم تمثیلی از وضعیت شرکت‌های تولیدکننده فعال در بورس است. طراحان این پویانمایی مانند دیگر منتقدان بازار سرمایه معتقدند خرید و فروش سهام و رشد قیمت‌ها نظیر آنچه که در بورس ایران شاهد هستیم، نمی‌تواند به رونق تولید و اقتصاد کشور منجر شود. از مدیرکل اقتصاد و دارایی خراسان‌رضوی می‌پرسیم که آیا چنین دیدگاهی را قبول دارد؟ حسین امیررحیمی در پاسخ به شهرآرا می‌گوید: شاید اگر امروز من نوعی به بازار بورس وارد شوم، به صورت مستقیم ارزشی برای تولید ایجاد نکنم اما به این معنا هم نیست که بورس برای بخش تولید فایده‌ای ندارد. او ادامه می‌دهد: ورود افراد به بازار بورس برای شرکت‌های بورسی می‌تواند از طریق افزایش سرمایه، دارای منافع مادی باشد. نفع دیگر آن برای شرکت‌های تولیدی فعال در بورس، به دست آوردن اعتبار و برند شدن است. شرکتی که بورسی است و به طور مثال در تابلوی اصلی قرار دارد، یعنی شفافیت دارد، حساب‌هایش بازرسی می‌شود، اعتبار دارد، ۳ سال سودده بوده است و می‌تواند در تولید موفق باشد. فرضا اگر این شرکت تقاضای وام از نظام بانکی داشته باشد، باوقتی که شرکتی واقع در یک شهرستان و غیر بورسی به بانک مراجعه کند، بسیار متفاوت خواهد بود.

اتفاق خاصی برای تولید رخ نداد

سؤالمان را با عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد نیز در میان می‌گذاریم و می‌پرسیم آیا بورس، با وضعیت کنونی، می‌تواند به جهش تولید کمک کند؟ علی چشمی با یک مقدمه این طور پاسخمان را می‌دهد: نظام مالی و بخش تولید در توسعه کشورها مؤثرند. این ۲ در کشورهای پیشرفته، نه فقط مکمل و هماهنگ رفتار می‌کنند بلکه نظام مالی در خدمت بخش تولید است. در چنین شرایطی، نرخ بهره به سمت صفر حرکت می‌کند که البته الزاماتی از قبیل آرامش در بازار دارایی‌ها مثل مسکن، طلا، ارز، سهام، اوراق قرضه و نیز ثبات نرخ تورم دارد. وقتی بازار دارایی‌ها، هیجان و تلاطمی جدی نداشته باشد، هرچند که معاملات بورسی در بازار ثانویه انجام شود و از این خرید و فروش چیزی عاید بخش تولید نشود، اثر مثبت غیرمستقیم خود را بر بخش تولید خواهد داشت. او ادامه می‌دهد: در شرایط ثبات اقتصادی، رونق در معامله سهام فلان شرکت تولیدی در بازار ثانویه، این علامت را به جامعه می‌دهد که این شرکت اوضاع خوبی دارد. افزایش قیمت سهام شرکت یادشده باعث می‌شود صلاحیت تأمین مالی جدید و قابلیت افزایش سرمایه مستقیم پیدا کند. همچنین اگر قیمت‌گذاری سهام بر اساس تولید و سودآوری شرکت، به درستی انجام شده باشد، برای شرکت ناشر سهام این امکان هم فراهم می‌شود که با انتشار اوراق قرضه، تأمین مالی شود. آیا آنچه این اقتصاددان می‌گوید به بازار سرمایه ایران نیز تعمیم‌پذیر است؟ چشمی معتقد است بازار بورس کشورمان با وجود بیش از ۱۰۰ درصد بازدهی در سال ۹۸، به طور قطع در بسیاری از مواقع، علامت درستی برای تأمین مالی نداده است. به بیان دیگر، برخی شرکت‌ها قیمت سهامشان چند برابر شده است و ظاهرا ظرفیت افزایش سرمایه را دارند اما خبرهای داخل آن شرکت‌ها از نظر تولید و سودآوری خبرهای خوبی نیست. چشمی ادامه می‌دهد: با وجود جهش‌های شدید بورسی، به ویژه در ۶ ماه اخیر و باوجود اینکه قیمت‌ها در این بازار چند برابر شده، بازار سرمایه موقعیت خیلی خوبی برای تأمین مالی بنگاه‌ها فراهم نکرده است، افزایش سرمایه‌ها چشمگیر نبوده و اتفاق خیلی خاصی برای تولید رخ نداده است. او با تأکید بر لزوم سیاست‌گذاری کلان از سوی متولیان بازار سرمایه برای حفظ ثبات نسبی در این بازار، بالا رفتن قیمت‌ها در بورس را به صورت حتمی، مثبت نمی‌داند و یادآور می‌شود که اگر رونق بازار بورس در شرایط پایدار رخ می‌داد، می‌شد این رونق را ناشی از بهبود وضعیت شرکت‌های بورسی دانست اما در شرایط پرتلاطم کنونی چنین نتیجه‌گیری‌ای الزاما صحیح نیست و تأثیر آن چنانی هم بر جذب سرمایه شرکت‌ها نداشته است. نکته دیگری که این عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد می‌گوید این است که یادمان باشد شرکت‌های بورسی ۲ دسته‌اند؛ برخی مانند بانک‌ها و لیزینگ‌ها، مالی‌اند و برخی دیگر ماهیت تولیدی دارند. بنابراین، جذب نقدینگی در بورس، افزایش قیمت سهام و تأمین مالی برای شرکت‌های مالی، الزاما به معنای تأمین مالی و رونق بخش تولید نیست.

امشب، واریز هفتمین مرحله یارانه معیشتی

هفتمین مرحله یارانه معیشتی امشب ساعت ۲۴ به‌حساب سرپرستان خانوار واریز می‌شود. به‌گزارش خبرآنلاین، با اصلاح قیمت بنزین و افزایش نرخ آن از ۱۰۰۰ به ۱۵۰۰ تومان سهمیه‌ای و ۳۰۰۰ تومان آزاد در آبان امسال، طبق اعلام دولت هر ماه در قالب کمک حمایتی مبلغی به‌حساب خانواده‌های مشمول واریز می‌شود. بر این اساس، خانواده یک‌نفره ۵۵هزار تومان، خانواده دونفره ۱۰۳هزار تومان، خانواده سه‌نفره ۱۳۸هزار تومان، خانواده چهارنفره ۱۷۲هزار تومان و خانواده پنج‌نفره و بیشتر ۲۰۵هزار تومان یارانه معیشتی دریافت می‌کنند.

امروز، آخرین مهلت ثبت‌نام وام یک‌میلیون تومانی

امروز (دهم خرداد) آخرین مهلت ثبت‌نام وام یک‌میلیون تومانی ویژه یارانه‌بگیران در ایام کروناست. به‌گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، متقاضیان می‌توانند کدملی سرپرست خانوار را با سیم‌کارتی که به‌نام سرپرست خانوار است، به شماره ۶۳۶۹ پیامک کنند تا وام یک‌میلیون تومانی آن‌ها تا ۲۲ خرداد به‌حسابشان واریز شود. طبق تصمیم دولت، قرار شده است برای حمایت از آسیب‌های ویروس کرونا، همه خانوارهای یارانه‌بگیر که تعداد آن‌ها به‌حدود ۲۳میلیون خانوار می‌رسد، مشمول دریافت وام یک‌میلیونی شوند.

شهرآرا
روزنامه شهروندی امید و زندگی
SHAHRARANEWS.IR
شنبه
۱۰ خرداد ۱۳۹۹
۷ شوال ۱۴۴۱
شماره ۳۱۱۶
۰۶
اقتصاد

فروشنده منتظر گرانی، خریدار منتظر ارزانی

گزارشی از رکود جمعه بازار خودرو مشهد در سایه سقوط قیمت‌ها که بعد از تعطیلی ۸۴ روزه بازگشایی شد

مسعود سلطانی
m.soltani@shahraranews.ir

گزارش روز

جمعه‌بازار خودرو مشهد واقع در انتهای بولوار مجیدیه از ۱۶اسفندماه تا دیروز به طور رسمی تعطیل بود. شیوع ویروس کرونا و دستور ستاد ملی مبارزه با کرونا باعث شده بود که این بازار مردمی نزدیک به ۳ ماه تعطیل باشد و دقیقا در روزهایی بازگشایی شود که بازار خودرو در سراشیبی قیمت‌هاست. هرچند این روزها نبض بازار خودرو بعد از تجربه طوفان قیمتی و ۹۰ میلیونی شدن پراید، دیگر به تندی چند هفته گذشته نیست، کم شدن معاملات در عمل سبب کندی نبض بازار شده است.

۲۰ روز پیش بود که اغلب رسانه‌ها با تیتر «پراید ۹۰ میلیونی» شد نوک پیکان انتقاد خود از بی‌سامانی بازار خودرو را به سمت وزارت صنعت، معدن و تجارت گرفتند. از آن روز تاکنون وزیر صمت برکنار شده است و جمعی از مدیران سابق خودروسازی سایپا راهی زندان شده‌اند و سلطان سکه و پراید هم دستگیر شده است. بازار اکنون با خبر افزایش عرضه خودرو از سوی ۲ غول خودروسازی کمی آرام گرفته است. پراید صفر کیلومتر که نرخ ۸۸ میلیونی را هم به خود دید، دیروز در بازار خودرو توسط کارشناسان ۶۵ میلیون تومان نرخ گذاری شد. دیروز جمعه‌بازار خودرو مشهد در حالی بازگشایی شد که بازار خودرو چندین شوک خبری را گذارنده و در حال تطبیق دادن خود با شرایط جدید پیش فروش بود.

کاهش معاملات خودرو

با وجود کاهش قیمت‌ها دیروز جمعه‌بازار خودرو ساعت‌های خلوتی را تجربه کرد. درحالی که به طور متوسط در سال گذشته روزهای آخر هفته حدود ۲۰۰۰ تا ۲۵۰۰ خودرو به این بازار می‌آمدند، روز گذشته تنها ۹۶۷خودرو در این بازار کارشناسی شده و برای فروش صف کشیدند و در این میان فقط ۵ معامله به صورت رسمی در این بازار اتفاق افتاد. در همین باره یکی از شهروندانی که برای فروش خودرو به این بازار آمده بود، به شهرآرا گفت: برای فروش پراید مدل ۹۵ بدون رنگ به بازار آمده‌ام. اتومبیلم هفته گذشته با قیمت ۴۶ میلیون تومان مشتری داشت اما اکنون توسط کارشناسان ۴۰میلیون تومان قیمت‌گذاری شده است. با این قیمت خودروام را نمی‌فروشم و ترجیح می‌دهم کمی صبر کنم. یکی دیگر از فروشندگان خودرو ۲۰۶ تیپ ۲ صفر کیلومتر نیز به شهرآرا گفت: هفته گذشته برای خودرو من تا ۱۴۵ میلیون تومان هم مشتری در بازار پیدا می‌شد اما الان کارشناسان اتومبیل من را ۱۲۰میلیون تومان قیمت‌گذاری کرده‌اند که به‌نظرم این نرخ کم است. به همین دلیل برگه کارشناسی قیمت خودرو را پشت شیشه ماشینم نگذاشته‌ام و کمتر از ۱۳۰میلیون تومان هم فعلا فروشنده نیستم. رصد جمعه‌بازار خودرو نشان داد که شکاف قیمتی بین فروشنده و خریدار بعضا به ۱۰ تا ۱۵ میلیون تومان نیز رسیده است. به عنوان مثال یکی دیگر از فروشنده‌ها در حالی رانا مدل ۱۳۹۶ خود را ۱۰۸ میلیون تومان قیمت گذاشته بود که خریدار فقط حاضر به پرداخت ۹۷ میلیون تومان برای آن بود.

برای تماشا به بازار آمدند

جمعه‌بازار خودرو محلی است که می‌توان در آن نبض بازار خودرو شهر را به طور دقیق ارزیابی کرد. مشاهدات خبرنگار شهرآرا از این بازار حاکی از آن است که اغلب فروشندگان خودرو هنوز نسبت به کاهش قیمت‌ها مطمئن نیستند و منتظرند دوباره قیمت‌ها به حالت قبل برگردد و از سوی دیگر خریداران نیز منتظر کاهش قیمت در هفته‌های آینده هستند و معتقدند افزایش عرضه خودرو از سوی ۲ غول خودروسازی ایران می‌تواند منجر به روند کاهش قیمت‌ها در بازار شود. به نوعی جنگ میان خریداران و فروشندگان هنوز در بازار به مرحله تثبیت قیمت‌ها نرسیده است و معاملات خودرو در این روزها کمتر جوش می‌خورد. جمعه بازار خودرو مشهد نیز دیروز بیشتر شاهد رفت‌وآمد افرادی بود که برای تخمین قیمت‌ها و بررسی شرایط بازار آمده بودند؛ به‌نحوی که میزان اتومبیل‌های پارک‌شده در قسمت پارکینگ مراجعان بیشتر از اتومبیل‌هایی بود که در پارکینگ فروش بودند.

همچنین دیروز جمعه‌بازار خودرو به شدت تحت‌تأثیر پیش‌فروش خودرو قرار گرفته بود. در این روزها که ثبت‌نام برای پیش‌فروش داغ شده است، بسیاری از افراد ترجیح می‌دهند از این طریق وارد بازار خودرو شوند تا بتوانند سود بیشتری ببرند. بدیهی است که در چنین شرایطی تقاضا برای خرید خودرو کارکرده به شدت افت کند. همین مسئله سبب شده بود تا روز گذشته تکاپوی چندانی برای خرید خودرو کارکرده در بازار دیده نشود.

کاهش قیمت‌ها در جمعه بازار

«انواع خودروهای داخلی بسته طی یک هفته اخیر بین ۲۰ تا ۴۰ میلیون تومان کاهش قیمت را تجربه کرده‌اند.» این خبری است که کارشناس قیمت‌گذاری جمعه‌بازار خودرو به شهرآرا اعلام می‌کند. رضا بیت‌المانی با اشاره به اینکه اصلی‌ترین عامل تعیین قیمت خودرو در بازار میزان عرضه است، می‌گوید: طی یک هفته اخیر نمایندگی‌های ۲ غول خودروسازی کشور نسبت به تحویل خودروهای پیش‌فروش فوری به مشتریان خود اقدام کردند. علاوه بر این شیوع ویروس کرونا، نزدیک شدن به ایام امتحانات مدارس و سایر اخبار و اتفاقات نیز دست به دست هم داد تا شاهد کاهش قیمت‌ها باشیم. وی ادامه می‌دهد: البته ناگفته نماند که قیمت‌ها در بازار به شکل حبابی رشد کرده بود. فاصله قیمت انواع خودرو در بازار با قیمت کارخانه به شکل بی‌معنایی بالا رفته بود و اکنون با ریزش قیمت‌ها بازار کمی متعادل شده است.

عکس: سعید گلی | شهرآرا

قیمت خودرو در بازار مشهد

عنوان	قیمت	میزان کاهش قیمت
پراید ۱۳۱ صفرکیلومتر ۹۸	۶۵ میلیون تومان	۲۰ میلیون تومان
۲۰۶ تیپ ۲ صفرکیلومتر ۹۸	۱۲۰ میلیون تومان	۲۵ میلیون تومان
پژو پارس صفرکیلومتر ۹۸	۱۳۸ میلیون تومان	۱۸ میلیون تومان
تیبا ۲ رینگ فولادی ۹۵	۶۵ میلیون تومان	۱۰ میلیون تومان
رانا ۹۶	۱۰۲ میلیون تومان	۳۵ میلیون تومان

جولان موبایل‌های قاچاق با کد اتباع خارجی!

براساس اعلام انجمن واردکنندگان موبایل از ابتدای فروردین امسال تا ۲۰ اردیبهشت فقط ۷۰۰ هزار دستگاه موبایل وارد کشور شد که این رقم نسبت به مدت مشابه ۱۰ برابر کاهش داشته است. این مسئله علاوه بر اینکه سبب گران شدن گوشی تلفن همراه شده، بازار موبایل‌های قاچاق را نیز داغ کرده است.

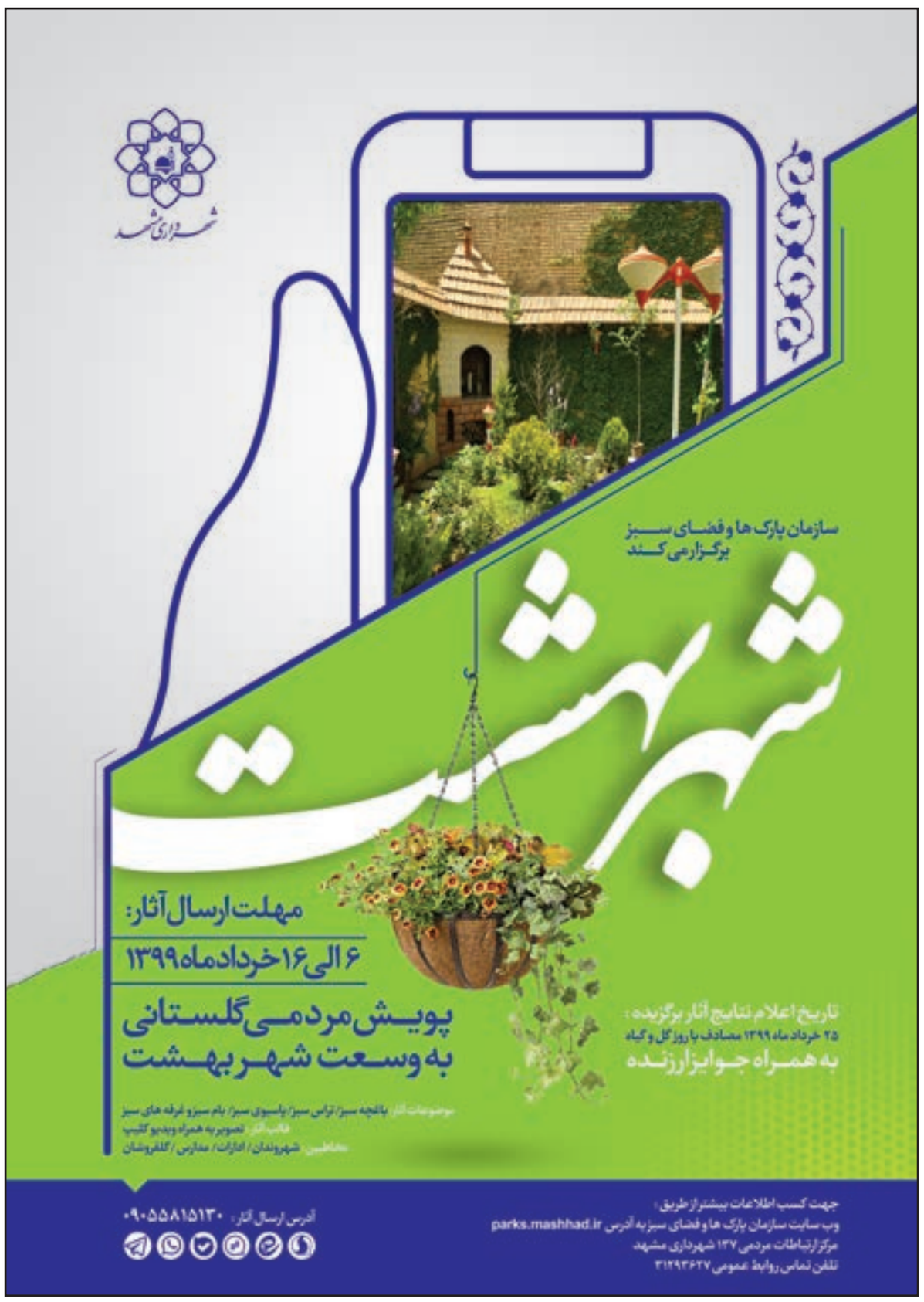
امیر اسحاقی، دبیر انجمن واردکنندگان موبایل، دراین‌باره گفت: طی روزهای اخیر گزارش‌های متعددی از فعالان بازار با موضوع توزیع گسترده موبایل‌های قاچاق دریافت کرده‌ایم. بر همین اساس تحقیقاتی صورت گرفت که نشان می‌دهد موبایل‌های مدنظر، با سوءاستفاده از کد اقامت اتباع خارجی، به تعداد بسیار زیادی رجیستر شده و در سطح بازار توزیع شده است.

همچنین به گفته برخی از فعالان بازار این موبایل‌های قاچاق با استفاده از کد اقامت اتباع خارجی و با دریافت مبالغی بین ۲۵ تا ۱۰۰ هزار تومان رجیستر می‌شوند. گفتنی است، وزارت صنعت، معدن و تجارت در اطلاعیه‌ای در خصوص ثبت سفارش تلفن همراه به کاربران سامانه جامع تجارت اعلام کرد که واردات تلفن همراه صرفا از محل ارز حاصل از صادرات امکان‌پذیر است. در این اطلاعیه خطاب به واردکنندگان آمده است: به اطلاع کاربران محترم می‌رساند پیرو سیاست‌های جدید بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت، از این پس به منظور واردات کالای تلفن همراه، تنها ارز حاصل از صادرات تخصیص داده خواهد شد.

پرداخت بیمه بیکاری توسط سازمان برنامه مصوب نشده است

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی خراسان رضوی گفت: پیشنهادی توسط سازمان تأمین اجتماعی مطرح شده است، مبنی بر اینکه بیمه بیکاری توسط سازمان برنامه و بودجه کشور پرداخت شود. تاوقتی این پیشنهاد در جایی مصوب نشود، تبدیل به تکلیف نمی‌شود.

رضا جمشیدی در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص پرداخت بیمه بیکاری اظهار کرد: سازمان برنامه و بودجه کشور وظیفه تأمین اعتبارات را بر عهده دارد که این کار در ۲۴ اردیبهشت‌ماه انجام شده است. در تاریخ ۲۴ اردیبهشت‌ماه، دکتر نوبخت به سازمان تأمین اجتماعی و صندوق بیمه بیکاری این سازمان، مبلغ ۱۲۸۶ میلیارد تومان، به صورت صددرصد، ابلاغ اعتبار و تخصیص کردند؛ بنابراین سازمان تأمین اجتماعی وظیفه دارد که نسبت به پرداخت ۱۲۸۶ میلیارد تومانی که دریافت کرده است، بر اساس فهرست‌هایی که وجود دارد، اقدام کند.

حسین فهیمی سخن‌گوی ستاد سهام عدالت:

سهام عدالت جزو دارایی فرد محسوب می‌شود و اگر مشمول سهام عدالت، در بورس فعال باشد از روز شنبه در سبد سهامی خود می‌تواند تک‌تک سهام شرکت‌ها را ببیند. تاکنون رابطه بین مشمولان یک‌طرفه بوده است و در سال یک‌بار سود دریافت می‌کردند و امکان خرید و فروش نداشتند، اما از روز شنبه هر فردی به طور مستقیم می‌تواند در مجامع شرکت‌ها حضور یابد.

